

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Desiderius. Dialogvs Vere Pius, & Comprimis Iucundus, De
Expedita Ad Dei Amorem Via**

Comalada, Miguel

Elvaci, 1685

Partis II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60062](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60062)

PARS II.

De Patientia.

CAPUT I.

DESIDERIUS Fructibus antè dictis bene re-
fectus, ac optima sode-
litate, nempe Cane suo,
id est, Bona Voluntate, atque Ostia-
rio, id est, Timore DEI, ex uno
latere, & ex altero Simplicitate,
munitus, itemq; manticam habens,
Fructibus memoratis, nempe Con-
fidentia in DEUM, abundè refer-
tam, lætus & alacer ex Humilitatis
discessit domo, & iter Patientiæ bo-
no animo cœpit capessere. Quod
G 2 li-

licet brevius & compendiosius esse illi dictum erat, tamen asperum, durum, difficile, vepribus senticosum ac scrupulosum comperit, aitq; Simplicitati: DESID. O DEUS bone! quam aspera, molesta & dura hæc via est! equidem nunquam id credidissem. SIMPL. Nihil hoc mirum tibi videri debet Desideri: namque hac ex causa Patientiæ via dicitur, quæ si tam scrupulosa, petrosa, difficilis, tribulis ac vepribus plena non esset, non sic diceretur: neque domus illa, ad quam perducit, tanto in precio haberetur, si plana & jucunda, & quibuslibet pro ipsorum arbitrio pervia foret. At nunc præter bene exercitatos nemo eam calcet. An verò commune illud non tenes proverbium, Nihil boni sine labore obtineri, nec dulce aliquid sine acerbitate? Et quia nunc hoc iter ingressus es, illius asperitas ferenda est: sed non diu durabit. Nimirum qui pisces cape-

re

re volunt, sese madesieri ut ferant,
 oportet. Itane persuasum habes,
 rem tanti momenti, talemque the-
 saurum, ut est Amor DEI, temerè
 & nullo negotio te reperiturum? Fac
 memineris dicti illius Senecæ Philo-
 sophi: Non potest parvo res magna
 constare: itemque, Nam justè per
 magnos ad magna præmia labores
 itur. Deliras planè Desideri, si te
 rem tantam nullo negotio pro voto
 putas adepturum. Neque verò ali-
 cuius pensæ habiturus esses Amorem
 DEI, si tam facilè illum liceret adi-
 pisci, quandoquidem non magno
 constitisset. Age igitur, enitere mo-
 dò paulisper pro viribus, nec ali-
 quid laboris suscipere pigeat: postea
 cum Amore DEI requie perfruèris,
 ejusque consolationibus recreaberis,
 atque etiam majori eum in precio
 habebis, impensius diliges, & stu-
 diosius conservabis: quantoque
 majorem illius obtinendi causâ labo-
 rem perpeffus eris, tantò etiam post

majori gaudio & consolatione refo-
 veberis. Quòd si viribus animoq;
 lassescere contigerit, ede fructus
 illos, qui *Confidentia* in *DEUM*
 appellantur, quos apud te habes,
 erisque robustior, & ad viam redi-
 bis. Si itineris molestiam ac tædi-
 um sentire noles, imiteris viatores,
 qui cantando itineris molestiam al-
 leviant. Desiderius hujuscemodi
Simplicitatis verbis, consolatione,
 ac animatione non mediocriter exhi-
 laratus, ait ad illam: *DESID.* Qui-
 nam, obsecro, in senis hujus gra-
 vis ac morosi contubernio cantare
 poterimus? *SIMPL.* Hæc illi con-
 suetudo est, ut talem in gestu & ha-
 bitu præ se ferat gravitatem ac matu-
 ritatem, alioqui totus reverà dul-
 cis, jucundus & amabilis est, quip-
 pe qui *Amoris DEI* germanus est,
 cantumque gratum habet, maxime
 quando non ex animi levitate, sed
 spiritûs exhilarandi ac tædij ex itine-
 re nascentis fallendi & levandi, ani-
 mum-

mumque per iter confirmandi gratiã
 canere nos videt. **DESID.** Quo
 pacto canam, qui vocis inops sum?
SIMPL. Fieri non potest, ut voce ca-
 reas, quando ipse vox es. Mira-
 batur id Desiderius, quòd ipsum vo-
 cem esse diceret, aitque illi: **DESID.**
 Qua ratione fit, ut ipse vox sim?
SIMPL. Tu quidem, sicut & crea-
 turæ omnes, per **DEI** verbum con-
 ditus es: Constat autem, post ver-
 bum existere vocem. Cum igitur
 simul atque **DEUS** sermonem pro-
 tulisset, mox creaturæ omnes extite-
 rint, sequitur inde, creaturas omnes
 voces esse. **DESID.** Precor, id paulò
 meliùs explices. **SIMPL.** Faciam
 ac lubens. Sermo & Verbum non
 nisi unum sunt. Siquidem sermo
 non id est, quod ore profertur, sed
 quod intùs animo conceptum retine-
 tur. Quod verò ore exprimitur,
 vox est, sermonem sive verbum cor-
 de conceptum significans. Sic si
 mente ejuscemodi cogitationem.

concipiam, hominem te esse, ea-
quidem verbum est, sive sermo: &
licet ore non proferam, tamen intus
retineo: Quod si ore exprimam, Tu
es homo, hoc ipsum vox est, laten-
tem mentis conceptum significans.
DESID. Agedum videamus, si vox
ego sum, cujusnam vox sim. SIMPL.
Nimirum DE I quædam vox es, à
quo ad illius laudem, honorem &
gloriam creatus es. DESID. Ec-
quid igitur de meipso loquor, quan-
doquidem vox sum? SIMPL. Ef-
fentiæ illius, quam habes à DEO,
bonitate, DEUM bonum esse præ-
dicas: sic & pulchritudine tua, pul-
chrum illum testaris, utpote cujus
beneficentiâ talem & bonitatem &
formam ac pulchritudinem es conse-
cutus. Denique quidquid in te est
creatum à DEO, non nisi quædam
DE I vox est, illius virtutem ac bo-
nitatem exprimens. DESID. Qua-
ratione, quidquid in me est à DEO
conditum, vocem esse confirmas:

nec

nec simpliciter & absolute, quid-
 quid in me est, vocem asseris?
 SIMPL. Eò videlicet, quòd malitia
 & peccata tua, quæ utique DEUS
 non fecit, non DEI, sed tuæ sint
 voces, quæ te vilem, improbum
 sive malum, impurum ac fœdum lo-
 quuntur. Ut enim per creaturas
 DEI ad ejusdem cognitionem duci-
 mur, ita per ea, quæ nos ipsi gessi-
 mus, quæque ex nobis proficiuntur,
 ad nostri licet notitiam perve-
 nire.

*Ut DEUS per Creaturas
 cognoscatur.*

CAPUT II.

DESiderius quidem non sine ad-
 miratione Simpliciteris spe-
 ctabat conditionem, quòd licet non-
 nihil rudis videretur, tamen rerum
 istarum sublimium, ac neutiquam
 vulgarium, tam prudens esset, di-

xitque illi : *DESID.* Quamobrem nos canere vis? *SIMPL.* Quò miserabilis hujus exilij difficultates, tædia & dolores faciliùs oblivioni tradamus, spemque ad charitatis *DEI* domum pertingendi non amittamus. Cui rei haud mediocriter suffragatur contemplatio creaturarum *DEI*: quas equidem ea ex causa in hoc patientiæ itinere collocatas volui, quò Amorem *DEI* citiùs sis adepturus, si corde & cogitatione in hoc creaturarum codice sæpiùs versatus eris. Si quidem per patientiam & consolationem scripturæ literalis & divinæ, qualis est totus hic mundus, qui non nisi quidam *DEI* liber est, spem majorem concipimus. *DESID.* Quando igitur cantandum est, faciamus id, cujus gratiâ voces sumus, id est, *DEUM* laudemus ac benedicamus. *SIMPL.* Placet sanè: namque per hanc viam complures sese nobis voces offerent, quæ unà nobiscum concinent. Quandoque Discantus,
quan-

quandoque Tenor , quandoque
 Altus occurret. Atqui initio ut plu-
 rimùm Bassus obveniet : in medio
 frequens Tenor & Discantus erit ; in
 extremis Altus atque omnigenæ vo-
 ces, pleniùque cantus & melodiæ or-
 ganorum & (quæ vocant) Contra-
 punctorum , pro creaturarum tum
 varietate, tum multitudine. Ne-
 cessarium est autem, modò ex Mu-
 sices præscripto agere velimus, pri-
 mò quidem cantandi peritum esse.
 Cùm igitur voces habeamus, ca-
 nendi modus & adminicula perdi-
 scenda sunt. DESID. Ecquis ista
 nos docebit? SIMPL. Nimirum
 voces ipsæ. Aliæ namque creaturæ
 DEI bonitatem, aliæ potentiam ac
 celsitudinem, aliæ sapientiam, aliæ
 generositatem , aliæ pulchritudi-
 nem, aliæ dulcedinem, aliæ ma-
 gnitudinem, aliæ justitiam, aliæ li-
 beralitatem loquuntur : atque hoc
 pacto, pro sua quæque conditione
 & natura, DEI quadam nos notio-

ne imbuit, quò illius laudes gratesq;
canamus & divulgemus. Quamob-
rem des (obsecro) operam, ut hoc
in itinere quoad poteris, canendi
bene peritus evadas: maximè, cum
illis in ædibus Amoris, ad quas pro-
ficisceris, non nisi cantetur: ut, ubi
eò adveneris, jam antè hac arte in-
structus sis. Quisquis enim in jam
dicto itinere bona est voce præditus,
eamque crebrò exercet, illius vox
planè confirmatur, & longè melior
fit, adeò, ut deinceps eam mutare
nequeat. Atque prout quispiam hac
in via exercitatione quotidiana me-
lius cantare discit, ita illic cantor
insignior, cæterisque excellentior
habetur. *DESID.* Doceas me, qua-
so, ut per creaturas canendum sit:
nam per meipsum id haud facillè di-
dicero. *SIMPL.* Gratum habeo,
quod petis. Intereà Desiderius lon-
gè lateque per sylvas & solitudinem
proficiscens, multas *DEI* & Salva-
toris nostri *JESU Christi* virtutes &

ex-

excellentias, ejusdemque bonita-
 tem didicit & expertus est, idque
 potissimum Simplicитatis adminicu-
 lo, institutione, & grandi ope ac
 suffragio. Attamen multa ei peri-
 cula, durique labores subeundi erant,
 sapiusque impingebat & titubabat: sed
 Simplicitas eum sustentabat, ne pe-
 nitens collaberetur. Quandoque
 etiam corruerat, sed manum ei por-
 rigebat Simplicitas. Interdum tam
 graviter ac profundè cecidit, ut, nisi
 Timoris DEI auxilio relevatus esset,
 nunquam nec potuisset, nec voluis-
 set resurgere. Nonnunquam ubi
 progrediendum erat, abibat retrò:
 atque ubi ex creaturis ædificari ac
 profectum facere debuisset, redde-
 batur deterior. Non enim in eam
 satis curam incumbebat, ut occultas
 vocum virtutes & nucleum perspe-
 ctum haberet, nec tantum ipsum
 magni pendebat, sed quadam se fi-
 nebat raucedine affici, donec divi-
 no pulsatus ac stimulatus Timore,

ni-

niteretur progredi. Sapiùs in sen-
tes ac tribulos pedibus incurrit: at
Simplicitas pedes tenebat, & Timor
Domini extrahebat spinarum acule-
os. Subinde somno deprimebatur:
at Timor DEI movebat excitabatque
somnia. Sapenumero ex
itinere defatigatus, quietem captu-
rus, fessum se recipiebat: atqui
Canis, Bona Voluntas, eò usque
latratus dare non destitit, donec sur-
geret. Quandoque tanto vexaba-
tur tædio, ut præ animi vacillantis
inconstantia, reverti meditaretur:
sed mox, ubi fructus edit, quos in
mantica sua ferebat, ad sese rever-
sus, vires animumque recepit.
Nonnunquam dum noctibus iter
faceret, tum DEI Timorem, tum
Simplicitatem perdidit, ita ut ex
itinere deviaret: sed simul atque
dies Sole oriente illuxit, citò, du-
ce Cane, ad viam rediit. Denique
cùm aliquot diebus iter egissent,
tan-

tandem ad amœnum quoddam &
gratissimum pervenere pratum, in
cujus medio regale erat Palatium,

CHARITATIS appellatum,
cujus Ostiarius erat Amor.

DE I.

PARS